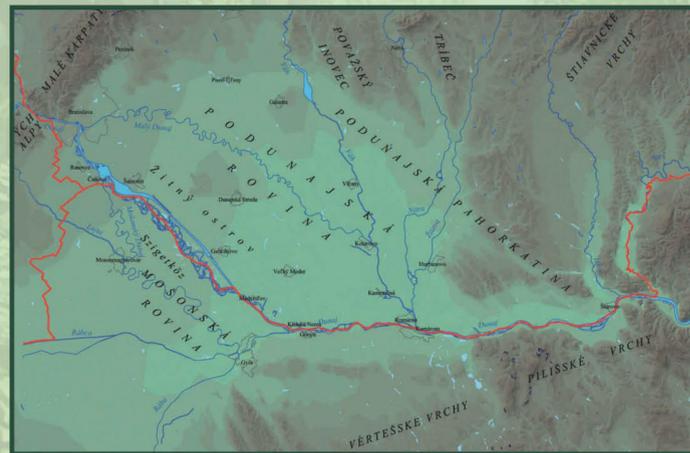

PLÁN PRÍRODOVEDNÉHO NÁUČNÉHO CHODNÍKA

Zdroj obrázku: Sinex

Až 41% územia Slovenska tvoria nížiny, pričom naša obec je súčasťou Podunajskej nížiny, ktorá zaberá plochu takmer 10 000 km². Ako súčasť Malej Dunajskej kotliny, ktorá vypína priestor medzi Alpami a Karpatmi, sa skladá z Podunajskej roviny a Podunajskej pahorkatiny. Kráľová pri Senci sa nachádza neďaleko západnej hranice Podunajskej roviny, na okraji tzv. Žitného ostrova, pre ktorý je typický rovinný reliéf.

Zdroj obrázku: http://www.enviro-edu.sk/database/publikacia/dunaj_jeho_ekosystemy_a_ludska_cinnost/cd/Images/obr_11_07.jpg

MAPA ŽITNÉHO OSTROVA

Podunajskú rovinu tvoria riečne naplaveniny Dunaja, štrky prikruté viatymi pieskami a piesčitymi sprašami. V minulosti tiekol Dunaj stredom Žitného ostrova, potom však skĺzol na juh a oddelil sa od neho Malý Dunaj spolu s ostatnými tokmi, napr. Čierna voda. Tak vznikol Žitný ostrov. Keďže jeho stredná a dolná časť stále klesá, celková hrúbka štrkov dosahuje niekoľko 100 metrov, pričom sa tu nachádzajú najväčšie zásoby pitnej vody.

LUŽNÝ LES

V tejto oblasti sa vytvorili v okolí riek a potokov prevažne spoločensvá lužných lesov, podmäčané podzemnou vodou v rámci pravidelných alebo občasných záplav. Vrbovo topoľové lužné lesy sa nachádzajú v najnižších miestach údolných nív riek, na pôdach bohatých na živiny. V oblasti sa však na sprašiach a piesku vyskytujú aj tzv. teplomilné ponticko-panónske dubové lesy, ktoré môžu byť kombinované s výskytom borovíc. Rastú na hlbokých pôdach typu černoze a hnedoze s dostatkem vápnika. Ide o druhovo bohaté spoločenstvá s lesostepnými prvkami. Mnohé z týchto stanovišť boli v našej oblasti premenené na poľnohospodársku pôdu. Najzachovalejšie porasty sa vyskytujú napr. v Martinskom lese pri Senci, pričom v súčasnosti sa jedná o veľmi vzácny biotop.

Autor: Michal Konečný

V rámci Prírodovedného náučného chodníka boli použité ďalšie zdroje: <http://www.az-europe.eu/sk/zvierata>, <http://www.google.sk>, <http://www.herbar.org>, <http://www.polovacka.com>, <http://www.slnieckova.sk>, <http://www.snaturou2000.sk>, <http://www.sportovyrybar.sk>, <http://www.wikipedia.sk>, <http://www.zdravysvet.sk>. Podklady vypracovali: RNDr. Michal Baláž, PhD. a RNDr. Michal Konečný, PhD.

Zdroj obrázku: Sinex

POVODIE ČIERNEJ VODY

Obec Kráľová pri Senci vznikla spojením pôvodných obcí Kráľová a Krmeš (r. 1943). Prvý-krát sa spomína v historických prameňoch v roku 1355 ako Keralkumudy, pričom patrila ku kráľovským majetkom. Obcou preteká rieka Čierna voda, ktorá pramení v Malých Karpatoch pod Malým Javorníkom západne od Svätého Jura. V rámci svojej dĺžky 113 km vytvára na Podunajskej nížine početné meandre, slepé ramená a hlavný tok pretínajú mnohé vodné kanály pričom zaniká v toku Malého Dunaja pri Tomašíkove. Pri obci Čierna voda sa oddeľuje rameno tzv. Starej čiernej vody, priberá prítok Salibského Dudváhu a znova sa vlieva do Malého Dunaja pri Kolárove.

OCHRANA PRÍRODY:

Napriek tomu, že väčšinu prírody okolo nás tvorí poľnohospodárska krajina, nachádzajú sa v našom okolí aj vzácne malé biotopy, ktoré je nutné chrániť. Pritom druhov ohrozených nelogickou hospodárskou činnosťou je v tejto oblasti hneď niekoľko (drop, prepelica, jarabica atď.). Dôležité je starať sa o okolitú krajinu aby sme nezmyselným hospodárením nespôsobili vznik zbytočných erózných vplyvov (veterná, vodná erózia), ktoré môžu mať významne negatívny vplyv napr. na vysušenie pôdy (odvodňovanie poľí), či zvyšovanie priemernej teploty v mikroregióne. Preto je nevyhnutné v budúcnosti pracovať na revitalizácii poľných ciest, remízok a vetrolamov, ktoré jednak poľnohospodársku krajinu spestrujú a robia atraktívnejšou pre využitie v agroturistike, ale taktiež zabraňujú nepriaznivým poveternostným vplyvom, znižujú prašnosť, zadržávajú prirodzenú vlhu, zvyšujú druhovú rôznorodosť živočíchov a rastlín. Starostlivosť o našu krajinu nás tak vychováva k väčšej úcte k prírode a čiste prírodné prostredie pozitívne vplyva aj na zdravie človeka.

HMYZ:

Zdroj obrázku: <http://fotky.sme.sk/fotka/236011/strehun-skvrtny>

STREHUŇ ŠKVRTNITÝ, najväčší pavúk na Slovensku a jeden z najväčších druhov v Európe. Dĺžka tela dosahuje 3,2 cm, rozpätie nôh 7 cm. Žije v pomerne teplých oblastiach iba na juhozápadnom Slovensku. Môže sa dožiť až 7 rokov. Cez deň sa ukrýva pod zemou v chodbičkách vystlaných pavučinou. Korisť loví skokom a je to nočný tvor. V súčasnosti sa považuje za ohrozený druh, takže je zákonom chránený. Práve neuvážaná výstavba na ornej pôde (obytných alebo priemyselných parkov) ohrozuje prirodzené oblasti výskytu tohto pavúka aj v okolí našej obce. Môže byť otázkou času, či sa strehuň týmto zmenám prispôbi alebo sa z našich končín úplne vytratí.

POTÁPNIK OBRÚBENÝ patrí medzi známe a hojne sa vyskytujúce dravé vodné chrobáky, vyskytuje sa od mája do septembra v stojatých alebo mierne tečúcich vodách. Ide o pomerne veľký druh, dosahuje veľkosť 30-35 mm, čiernej farby so žltou obrubou okolo tela. Dýcha kyslík zo vzduchu, ktorý si uschová pod tvrdými vrchnými krídlami. Tretí pár nôh mu slúži na veslovanie. Živí sa hmyzom, žubrienkami, ale aj inými vodnými živočíchmi. Okrem toho, že je potápnik obrúbený dobrým plavcom, dokáže aj lietať. Ak vyschne vodné prostredie, v ktorom žije, odletí na novú vyhovujúcu lokalitu.

Autor: Zdeněk Hromádka, www.naturefoto2000.com